

РЕШЕНИЕ

№ 613

гр. София, 03.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав,
в публично заседание на 03.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **1702** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и следващите от АПК във връзка с чл. 118, ал. 1 и ал. 3 от КСО.

Образувано е по жалба на Г. И. П., с ЕГН [ЕГН], срещу Решение № 1040– 21– 77/01.02.2022г. на Директора на ТП на НОИ – С. град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх. № 1012-21-113 от 26.01.2022 г., срещу Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г. и потвърдено Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г., като правилно и законосъобразно.

В жалбата се твърди, че оспореното решение е постановено в противоречие с материалния закон. Иска се отмяна на оспореното решение на Директора на ТП на НОИ – С. и изплащане поне на частично обезщетение.

Ответникът по жалба – Директор на ТП на НОИ – С. - град, редовно призован, се представлява в съдебно заседание от юрк. М., която моли жалбата да бъде отхвърлена. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СГП, редовно призована, не изпраща представител и не взема отношение по жалбата.

Административен съд София– град, в настоящия състав, след преценка на събраните по делото писмени доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с

наведените от страните доводи, установи от фактическа страна следното:

Със заявление от 28.10.2021 г., подадено чрез Дирекция "Бюро по труда - С.", Г. И. П. е сезирал административния орган с искане за отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО, като е приложил и заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със С. U002 /по образец/ и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65 (2) от Регламент (ЕО) № 883/2004. В заявлението е посочил, че е необходимо да бъдат удостоверени осигурителни периоди във Великобритания от 01.03.2020 г. до 30.05.2021 г. и от 30.05.2021 г. до 30.08.2021 г.

При преценка правото на ПОБ на жалбоподателя е установено, че то ще зависи от периода на осигурена заетост във Великобритания. С разпореждане № 214-00-14698-1 от 02.11.2021 год. , на основания чл. 54г, ал. 4 от КСО, е спряно производството по отпускане на ПОБ, с мотиви „До потвърждаване на осигурителни периоди по законодателството на Великобритания“.

Чрез националното приложение за електронен обмен на социално осигурителна информация /EESSI/ между държавите - членки на ЕС и ЕИП, ТП на НОИ-С. град изпраща на 02.11.2021 г. до компетентната институция /КИ/ на Великобритания С. U001 /искане за осигурително досие /, както и приложените от жалбоподателя документи.

На 01.12.2021 г., чрез EESSI, от КИ на Великобритания е получен С. U002 /осигурително досие /, в който е удостоверен период на осигурена заетост от 21.04.2020 г. до 15.08.2021 г. вкл. Съгласно Споразумението за оттегляне на О. кралство Великобритания и С. И. от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия („Споразумението“), и Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност и атомната енергия, от една страна, и О. кралство Великобритания и С. И., от друга страна, неразделна част от което е и Протокола относно координацията на системите за социална сигурност, в който са установени договореностите за координация на социалната сигурност, О. кралство Великобритания не е член на Европейския съюз, считано от 31.01.2020 г.

Текстът на чл. 126 от споразумението определя преходен период, считано от датата на влизането му в сила - 01.02.2020 г. до 31.12.2020 г., през който преходен период се прилага правото на Съюза, в т.ч. европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

В тази връзка някои от основните принципи на координацията на системите за социална сигурност, залегнали в Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (приравняване, сумиране, равно третиране), както и разпоредбите на този регламент, които практически привеждат в действие тези принципи, ще продължат да се прилагат спрямо лицата, що се отнася до факти или събития, които са настъпили, и периоди, които са приключили преди датата на оттеглянето, както и по отношение на социалноосигурителните права на лицата без гражданство и бежанците, които са или са били подчинени на законодателството на една или повече държави-членки и са или са били в ситуации, свързани с О. кралство.

Членовете на семействата на всички горепосочени категории лица и лицата, преживели тези категории лица, също са включени. Като поради факта, че О. кралство е трета държава, считано от датата на оттегляне, други принципи и правила в областта на координацията на системите за социална сигурност няма как да продължат да се прилагат. Примери за такива са: прехвърляемостта на паричните обезщетения, продължаващото предоставяне на обезщетения за болест в натура и правилата относно приложимото законодателство.

По отношение на координацията на социалната сигурност, разпоредбата на чл. 30, пар. 1 от Споразумението определя обхвата на лицата, за които се отнася то, като в пар. 2 изрично се предвижда, че тези лица попадат в персоналния обхват дотогава, докогато продължават да се намират без прекъсване в една от ситуациите, посочени в същия параграф, обхващащи едновременно държава-членка и О. кралство (трансгранична ситуация). В областта на социалната сигурност, на основание чл. 31, пар. 1 от Споразумението, за тези лица продължават да са приложими вцялост разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004.

В тази връзка е прието че, предпоставка за продължаване прилагането на чл. 31 от Споразумението, т.е. на европейските регламенти вцялост, след изтичане на преходния период, е изпълнението на фактическия състав на разпоредбата на чл. 30, една от хипотезите на която обхваща гражданин на Съюза, спрямо който се прилага законодателството на О. кралство в края на преходния период и, който след края на този период продължава да се намира без прекъсване в същата ситуация. На това основание, лице - български гражданин, упражняващ трудова дейност във Великобритания към 31.12.2020г., на основание на която е подчинен на законодателството на Великобритания и който продължава да е подчинен на британското законодателство, без да прекъсва тази ситуация, т.е. без да се завръща в държава-членка, остава в обхвата на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004 в неговата цялост.

В случай, че лицето прекъсне изложената по-горе трансгранична ситуация - завърне се в държава-членка и престава да бъде подчинено на законодателството на Великобритания, то излиза от обхвата на чл. 30 и за него е приложима разпоредбата на чл. 32 от Споразумението.

Разпоредбата на чл. 30 от Споразумението -за оттеглянето на О. кралство Великобритания и С. И. от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, регламентира, че се прилага за следните лица:

- а) граждани на Съюза, спрямо които се прилага законодателството на О. кралство в края на преходния период, както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица,
- б) граждани на О. кралство, спрямо които се прилага законодателството на държава членка в края на преходния период, както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица,
- в) граждани на Съюза, които пребивават в О. кралство и спрямо които се прилага

законодателството на държава членка в края на преходния период, както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица,

г) граждани на О. кралство, които пребивават в държава членка и спрямо които се прилага законодателството на О. кралство в края на преходния период, както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица;

д) лиц, които не попадат в обхвата на букви а) — г), но са:

- и) граждани на Съюза, които упражняват дейност като заето или самостоятелно заето лице в О. кралство в края на преходния период и спрямо които въз основа на дял II от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета (13) се прилага законодателството на държава членка, както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица; или

-и) граждани на О. кралство, които упражняват дейност като заето или самостоятелно заето лице в една или повече държави членки в края на преходния период и спрямо които въз основа на дял II от Регламент (ЕО) № 883/2004 се прилага законодателството на О. кралство, както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица,

е) лица без гражданство и бежанци, които пребивават в държава членка или в О. кралство и които се намират в една от ситуациите, описани в букви а)—д), както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица;

ж) граждани на трети държави, както и членовете на техните семейства и преживелите ги лица, които се намират в една от ситуациите, описани в букви а)—д), при условие че отговарят на условията на Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета (14).

2. Лицата, посочени в параграф 1, попадат в персоналният обхват дотогава, докогато продължават да се намират без прекъсване в една от ситуациите, посочени в същия параграф, обхващащи едновременно държава членка и О. кралство.

Разпоредбата на чл. 32 от Споразумението определя специалните случаи, които се отнасят за лица, които не попадат или вече не попадат в обхвата на член 30, като за същите се прилага само принципът за сумиране на периоди на осигуряване, заетост, самостоятелна заетост или пребиваване за придобиване на права и задължения, произтичащи от такива периоди. За целите за сумирането на периоди, периодите, завършени преди и след края на преходния период /31.12.2020 г./ се вземат предвид в съответствие с Регламент (ЕО) № 883/2004.

Посочените са група от лица, които са придобили осигурителни периоди само преди 31.12.2020 г. или преди и след 31.12.2020 г., т.е. за тези лица при преценката на права се прилага националното законодателство, като за придобиване на съответното право се сумират българските и британските периоди.

В конкретния случай е прието, че не е приложима разпоредбата на чл. 30 от Споразумението за оттегляне, тъй като със завръщането си в България

жалбоподателят е прекъснат трансграничната ситуация, в която се е намирал към 31.12.2020 г. и е продължил да се намира след тази дата, предвид което положението му не обхваща едновременно държава-членка и О. кралство.

Осигурителният период (21.04.2020 г. до 15.08.2021 г. вкл.) на жалбоподателя във Великобритания е започнат преди и е завършил след 31.12.2020 г., и с прекъсване на трансграничната ситуация, същия не попада в хипотезата на чл. 30 от споразумението, съот. на Регламент (ЕО) № 883/2004, а за него вече е приложима разпоредбата на чл. 32 от Споразумението. При съобразяване с обстоятелството, че Г. И. П. няма последващ осигурителен период, не е упражнявала трудова дейност в Република България, с Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г., на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а, ал. 1 от КСО, е постановен отказ за отпускане на ПОБ, във връзка с чл. 32 от Споразумението и с оглед установените обстоятелства, а именно: “Осигурителният период на Г. И. П. в О. кралство е от 21.04.2020 г. до 15.08.2021 г. вкл., след което няма български осигурителни периоди. В случая не е приложим чл. 30 от Споразумението за оттегляне, тъй като със завръщането си в България прекъсва трансграничната ситуация, в която се е намирал към 31.12.2020 г. и положението му не обхваща едновременно държава-членка и О. кралство.

В последствие с оспореното пред съда Решение е потвърдено Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г.

При така установеното, след като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на основание чл.168, ал.1, във връзка с чл.146 от АПК, Съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК– адресат на индивидуалния административен акт, с който се засягат негови законни права и интереси и срещу подлежащ на оспорване пред Съда административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно– производствените правила и материално–правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение на Директора на ТП на НОИ и потвърденото Разпореждане на Ръководител на осигуряването за безработица, са издадени от компетентни по материя и териториален обхват органи, в изискуемата писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила и материалния закон, както и в съответствие с целта на закона.

Решението на Директора на ТП на НОИ– С. - град е издадено от компетентен орган, съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО – Директор на ТП на НОИ, в кръга на правомощията

му, като е спазена изискуемата писмена форма и са съобразени материалноправните и процесуалните разпоредби. В последното са изложени детайлни фактически и правни изводи. Съдържа информация за реда, срока и органа, пред който подлежи на обжалване, датиран и подписан, с кореспондиращ на мотивите диспозитив.

Съгласно разпоредбата на чл. 54ж, ал. 1 КСО, паричните обезщетения за безработица се отпускат, изменят, отказват, спират, прекратяват, възобновяват и възстановяват с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на териториалното поделение на НОИ.

Съгласно чл. 61 от Регламент /ЕО/ № 883/2004 г. - Компетентната институция на държава –членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването, възстановяването или продължаването на правото на обезщетения в зависимост или от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост зачита, доколкото е необходимо, периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава– членка, като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. С § 1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби /ДР/ на КСО е въведена легалната дефиниция на понятието „осигурено лице“ – физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Наличието на сключен трудов договор, т. е. възникването на трудово правоотношение, не е единственото и необходимо условие за възникване на осигурително правоотношение, което е основание за изплащане на парично обезщетение, изчислено по данните, подадени по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО. Не съществува идентичност на трудовото и осигурителното правоотношение, тъй като последното възниква само при упражняване на трудова дейност.

Осигурителният период (21.04.2020 г. до 15.08.2021 г. вкл., по тези факти не се спори) на жалбоподателя във Великобритания е започнат преди и е завършил след 31.12.2020 г., и с прекъсване на трансграничната ситуация, същия не попада в хипотезата на чл. 30 от споразумението, съот. на Регламент (ЕО) № 883/2004, а за него вече е приложима разпоредбата на чл. 32 от Споразумението. При съобразяване с обстоятелството, че Г. И. П. няма последващ осигурителен период, не е упражнявала трудова дейност в Република България, с Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г., на основание чл. 54ж, ад. 1 и във връзка е чл. 54а, ал. 1 от КСО, законосъобразно е постановен отказ за отпускане на ПОБ, във връзка с чл. 32 от Споразумението и с оглед установените обстоятелства, а именно: Осигурителният период на лицето в О. кралство е от 21.04.2020 г. до 15.08.2021 г. вкл., след което няма български осигурителни периоди. В случая не е приложим чл. 30 от Споразумението за оттегляне, тъй като със завръщането си в България жалбоподателят прекъсва трансграничната ситуация, в която се е намирал към 31.12.2020 г. и положението му,

както правилно е прието, не обхваща едновременно държава - членка и О. кралство.

Чл. 32 от Споразумението за оттегляне регламентира само сумиране на осигурителни периоди, придобити преди и след 31.12.2020 г., с цел придобиване на социално-осигурителни права чиято преценка се извършва при прилагане на националното законодателство. В случая, жалбоподателят не е упражнявал трудова дейност в България, въз основа на прекратяването на която да се преценява право на обезщетение за безработица, в следствие на което няма и български осигурителни периоди, които да бъдат сумирани с британски периоди за придобиване на право на обезщетение.

Въз основа на гореизложеното, оспореното Решение и Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г., са правилни и законосъобразно постановени, а предявената жалба следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Предвид изхода на делото настоящият съдебен състав намира, че претенцията на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна.

На основание чл. 143, ал.3 и чл. 144 от АПК вр. чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 37 ал.1 от Закона за правната помощ вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ на ответника следва да бъдат присъдени разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Г. И. П., с ЕГН [ЕГН], срещу Решение № 1040– 21– 77/01.02.2022г. на Директора на ТП на НОИ – С. град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх. № 1012-21-113 от 26.01.2022 г., срещу Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г. и потвърдено Разпореждане № 214-00-14698-3 от 03.12.2021 г.

ОСЪЖДА Г. И. П., с ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ – С. - град сумата 100 (сто) лева, представляваща разноски по делото за

юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: